

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

URAD RS ZA INTELKTUALNO LASTNINO

Kotnikova 6, 1000 Ljubljana

T: 01 620 31 00
F: 01 620 31 11
E: sipo@uil-sipo.si
www.uil-sipo.si

Številka: 31225-7/2020-3/103
Datum: 27.11.2020

V primeru odgovora se sklicujte na našo številko!

Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino izdaja na podlagi prvega odstavka 207. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13; v nadaljevanju: ZUP) in 1. točke tretjega odstavka 72. člena Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (Uradni list RS, št. 63/16; v nadaljevanju: ZKUASP) v povezavi s sedmo alinejo 3. člena ZKUASP po uradni dolžnosti v zadevi odzema dovoljenja kolektivni organizaciji SAZOR - Slovenska avtorska in založniška organizacija za pravice reproduciranja GIZ k.o., Kersnikova ulica 10A, 1000 Ljubljana, ki ga zastopata zakonita zastopnika Rudi Zaman, predsednik posloводства, in Luka Novak, član posloводства, naslednjo

ODLOČBO

1. Dovoljenje za kolektivno upravljanje pravic avtorjev in založnikov del s področja književnosti, publicistike in njihovih prevodov iz prve alineje I. točke izreka dovoljenja Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino št. 31225-1/2007-8 z dne 28. 6. 2007, izdano SAZOR – Slovenski avtorski in založniški organizaciji za pravice reproduciranja GIZ k.o., Kersnikova ulica 10A, 1000 Ljubljana (matična številka: 2264463000), ki se glasi: »- reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb ter«, se odvzame.
2. SAZOR – Slovenska avtorska in založniška organizacija za pravice reproduciranja GIZ k.o., Kersnikova ulica 10A, 1000 Ljubljana (matična številka: 2264463000) mora v treh mesecih od dneva pravnomočnosti te odločbe Uradu RS za intelektualno lastnino posredovati poročilo, ki ga mora sestaviti po stanju na dan pravnomočnosti te odločbe.
3. SAZOR – Slovenska avtorska in založniška organizacija za pravice reproduciranja GIZ k.o., Kersnikova ulica 10A, 1000 Ljubljana (matična številka: 2264463000) mora v osemnajstih mesecih od pravnomočnosti te odločbe Uradu RS za intelektualno lastnino posredovati zaključno poročilo, ki ga mora sestaviti po stanju na dan izteka 12 mesecev od pravnomočnosti te odločbe, skupaj z revizorjevim poročilom. Zaključno poročilo mora pregledati pooblaščen revizor na način in pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja revidiranje.
4. Obveznost SAZOR - Slovenske avtorske in založniške organizacije za pravice reproduciranja GIZ k.o., o kateri je odločeno v 2. in 3. točki izreka te odločbe, se izvrši v obsegu odvzetega dovoljenja iz 1. točke izreka te odločbe.
5. Stroški postopka niso nastali.

Obrazložitev:

Na podlagi prvega odstavka 69. člena¹ ZKUASP pristojni organ izvaja nadzor nad izvajanjem določb ZKUASP, razen nad določbo osmega odstavka 40. člena in določbo 48. člena ZKUASP.

¹ »(1) Nadzor na izvajanjem tega zakona izvaja pristojni organ, razen nad določbo osmega odstavka 40. člena, nad katero nadzor izvaja AJPES, in določbami 48. člena tega zakona, nad katero nadzor izvaja Tržni inšpektorat Republike Slovenije.«

Na podlagi določbe sedme alineje 3. člena² ZKUASP je z izrazom »pristojni organ«, kadar je ta uporabljen v ZKUASP, mišljen Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino (v nadaljevanju: urad). Urad je v predmetnem postopku vodil postopek nadzora nad izpolnjevanjem določbe 1. točke tretjega odstavka 72. člena ZKUASP s strani kolektivne organizacije SAZOR - Slovenska avtorska in založniška organizacija za pravice reproduciranja GIZ k.o., Kersnikova ulica 10A, 1000 Ljubljana, matična številka: 2264463000 (v nadaljevanju: stranka), ki ga zastopata zakonita zastopnika Rudi Zaman, predsednik posloводства, in Luka Novak, član posloводства.

Stranka je kolektivna organizacija na podlagi dovoljenja urada št. 31225-1/2007-8 z dne 28. 6. 2007 (v nadaljevanju: Dovoljenje). Izrek Dovoljenja se glasi:
»I. SAZOR – Slovenski avtorski in založniški organizaciji za pravice reproduciranja GIZ se dovoli kolektivno upravljanje pravic avtorjev in založnikov del s področja književnosti, znanosti, publicistike in njihovih prevodov v primeru:
- reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb ter
- reproduciranja avtorskih del za privatno in drugo lastno uporabo ter fotokopiranja preko obsega iz 50. člena ZASP.

II. Stroškov postopka ni bilo.«.

Urad je z dopisom št. 31225-7/2020-1 z dne 8. 7. 2020 (v nadaljevanju: seznanitev) seznanil stranko z dejstvi in okoliščinami, ki jih je ugotovil pri vodenju postopka po uradni dolžnosti. Urad je ugotovil, da pravice iz prve alineje I. točke izreka Dovoljenja ni več moč upravljati, saj je Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15, 63/16 – ZKUASP in 59/19; v nadaljevanju: ZASP) ne priznava. Pri tem ne gre za kršitev določb ZKUASP, ki bi izvirala iz sfere stranke, prav tako same kršitve stranka ne more odpraviti. Zato je potrebno izdati odločbo o odvzemu dovoljenja na podlagi določbe 1. točke tretjega odstavka 72. člena ZKUASP, brez predhodno izdane odločbe, s katero bi se stranki odredilo odpravo ugotovljene kršitve ZKUASP po prvem odstavku 72. člena ZKUASP. S seznanitvijo je urad pozval stranko, naj se izjavi o ugotovljenih dejstvih in okoliščinah ter predloži dokaze za svoje navedbe, za kar ji je določil rok osmih dni od vročitve seznanitve. Seznanitev je bila stranki vročena dne 10. 7. 2020.

Stranka je dne 20. 7. 2020 oddala priporočeno po pošti svojo izjavo, v kateri je v imenu stranke njen zakoniti zastopnik Rudi Zaman izjavil le, da nima nobenega premoženja iz naslova pravice do primerne nadomestila avtorjev in založnikov del s področja književnosti, znanosti, publicistike in njihovih prevodov v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb.

K 1. točki izreka

Urad lahko na podlagi določbe 1. točke tretjega odstavka 72. člena³ ZKUASP z odločbo odvzame izdano dovoljenje, če nastanejo okoliščine, ki bi bile razlog za zavrnitev izdaje dovoljenja.

Razlogi za zavrnitev izdaje dovoljenja določa ZKUASP so določeni v določbah prvega do tretjega odstavka 14. člena, ki se glasijo:

- »(1) Pristojni organ ne izda dovoljenja za kolektivno upravljanje avtorske pravice pravni osebi, če vloga in predloženi dokumenti iz prejšnjega člena niso v skladu z zakonom, ki ureja avtorsko in sorodne pravice, in tem zakonom ali če iz njih izhaja, da pravna oseba ne bo zagotovila učinkovitega kolektivnega upravljanja pravic.
- (2) Pristojni organ ne izda dovoljenja za upravljanje avtorske pravice neodvisnemu subjektu upravljanja, če vloga in predloženi dokumenti iz prejšnjega člena niso v skladu z zakonom, ki ureja avtorsko in sorodne pravice, in tem zakonom.
- (3) Ne glede na prvi odstavek tega člena pristojni organ v primerih iz 9. člena tega zakona ne

² »Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

...

- »pristojni organ« je Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino;«

³ »(3) Pristojni organ lahko z odločbo odvzame izdano dovoljenje, če:

1. nastanejo okoliščine, ki bi bile razlog za zavrnitev izdaje dovoljenja;«

izda dovoljenja za kolektivno upravljanje avtorske pravice pravni osebi, če je za isto vrsto avtorskih del in za iste pravice že izdano dovoljenje za kolektivno upravljanje avtorske pravice drugi kolektivni organizaciji.«.

V skladu s petim odstavkom 72. člena⁴ ZKUASP lahko urad izda odločbo po drugem ali tretjem odstavku tega člena le, če kolektivni organizaciji pred tem odredi odpravo ugotovljenih kršitev.

ZUP v 1. točki prvega odstavka 129. člena določa, da organ s sklepom zavrže zahtevo, če stvar, na katero se vloga nanaša, ni upravna zadeva. Drugi odstavek istega člena pravi, da se lahko taka zahteva zavrže tudi kadarkoli med postopkom izdaje odločbe. Definicija upravne zadeve je podana v prvem odstavku 2. člena ZUP in sicer se ta glasi: »Upravna zadeva je odločanje o pravici, obveznosti ali pravni koristi fizične ali pravne osebe oziroma druge stranke na področju upravnega prava.«.

Na podlagi prve alineje I. točke izreka Dovoljenja izhaja, da stranka kolektivno upravlja pravico avtorjev in založnikov del s področja književnosti, znanosti, publicistike in njihovih prevodov v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb. Iz obrazložitve⁵ Dovoljenja izhaja, da se je vloženi zahtevek stranke, o katerem je bilo odločeno s prvo alinejo I. točke izreka Dovoljenja, glasil zahteva »za izdajo dovoljenja za kolektivno upravljanje pravic avtorjev in založnikov del s področja književnosti, znanosti, publicistike in njihovih prevodov v primeru zakonsko dovoljenega reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb«. Urad ugotavlja, da pravice iz prve alineje I. točke izreka Dovoljenja ni več moč upravljati, saj je ZASP ne priznava.

V trenutku izdaje Dovoljenja dne 28. 6. 2007 je takrat veljavni Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljevanju: ZASP-UPB3) v svojem 47.a členu določal: »Brez prenosa ustrezne materialne avtorske pravice, vendar ob plačilu primerne nadomestila, je v korist invalidnih oseb dopustno reproduciranje in distribuiranje dela, če to delo ni na voljo v zahtevani obliki in je uporaba neposredno povezana z invalidnostjo teh oseb, omejena na njen obseg ter ni namenjena doseganju neposredne ali posredne gospodarske koristi.«, s čimer je ZASP-UPB3 priznaval avtorjem pravico do primerne nadomestila v primeru reproduciranja in distribuiranja njihovih del v korist invalidnih oseb (ob dodatnih pogojih, navedenih v tej določbi) brez prenosa ustrezne materialne avtorske pravice. Na podlagi določbe prvega odstavka 140. člena⁶ ZASP (ki z enako vsebino velja celotno obdobje od izdaje Dovoljenja do trenutka izdaje te odločbe) uživajo osebe, ki prvič izdajo ali priobčijo javnosti še neobjavljeno delo, na katerem so avtorske pravice že potekle, varstvo, ki je enako materialnim avtorskim pravicam in drugim pravicam avtorja po ZASP. V skladu s to določbo uživajo založniki, ki so prvič izdali ali priobčili javnosti še neobjavljeno delo, na katerem so avtorske pravice že potekle, varstvo, ki je enako materialnim avtorskim pravicam in drugim pravicam avtorja po ZASP (vključno torej s pravico do primerne nadomestila iz 47.a člena ZASP-UPB3 v času veljavnosti te določbe). Na podlagi drugega odstavka 4. člena⁷ ZASP, ki z nespremenjeno vsebino velja vse od izdaje Dovoljenja do trenutka izdaje te odločbe, se določbe ZASP o sestavinah avtorskega dela, o domnevi avtorstva, soavtorjih, avtorjih združenih del, vsebini materialnih avtorskih pravic in drugih pravic avtorja, razmerju med avtorsko in lastninsko pravico, vsebinskih omejitvah avtorske pravice, začetku in učinku teka rokov pri trajanju avtorske pravice ter avtorski pravici v pravnem prometu (1. in 2. oddelek Tretjega poglavja ZASP) smiselno uporabljajo tudi za sorodne pravice, razen če je v Petem poglavju ZASP določeno drugače. Ob upoštevanju določb drugega odstavka 4. člena ZASP in prvega odstavka 140. člena ZASP se vsebinske omejitve avtorske pravice smiselno uporabljajo tudi za sorodno pravico založnika na delih, na katera se razteza določba prvega odstavka 140. člena ZASP.

⁴ »(5) Pristojni organ lahko izda odločbo po drugem ali tretjem odstavku tega člena le, če kolektivni organizaciji pred tem odredi odpravo ugotovljenih kršitev.«

⁵ Prvi odstavek obrazložitve Dovoljenja.

⁶ »(1) Oseba, ki prvič zakonito izda ali priobči javnosti še neobjavljeno delo, na katerem so avtorske pravice že potekle, uživa varstvo, ki je enako materialnim avtorskim pravicam in drugim pravicam avtorja po tem zakonu.«

⁷ »(2) Določbe tega zakona o sestavinah avtorskega dela, o domnevi avtorstva, soavtorjih, avtorjih združenih del, vsebini materialnih avtorskih pravic in drugih pravic avtorja, razmerju med avtorsko in lastninsko pravico, vsebinskih omejitvah avtorske pravice, začetku in učinku teka rokov pri trajanju avtorske pravice ter avtorski pravici v pravnem prometu (1. in 2. oddelek Tretjega poglavja tega zakona) se smiselno uporabljajo tudi za sorodne pravice, razen če je v Petem poglavju tega zakona določeno drugače.«

Po izdanem Dovoljenju je bila z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 56/15; v nadaljevanju: ZASP-G), ki je začel veljati in se uporabljati dne 30. 7. 2015, črtana določba 47.a člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08 in 110/13; v nadaljevanju: ZASP-13), ki je bila do takrat umeščena sistemsko v pododdelek o zakonitih licencah. Z isto novelo, tj. ZASP-G, je bila v pododdelek o prosti uporabi uvedena nova določba 48.a člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13 in 56/15; v nadaljevanju: ZASP-15), ki se je glasila: »V korist invalidnih oseb je prosto reproduciranje in distribuiranje dela ter javno recitiranje, če to delo ni na voljo v zahtevani obliki in je uporaba neposredno povezana z invalidnostjo teh oseb, omejena na njen obseg ter ni namenjena doseganju neposredne ali posredne gospodarske koristi.«. Z novelo ZASP-G uvedena vsebinska omejitev avtorske pravice, določena v 48.a členu ZASP-15, je tako določala izjemo od materialne avtorske pravice reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb kot prosto uporabo. Do uveljavitve novele ZASP-G so se torej avtorskopravno varovana dela lahko uporabljala v okviru zakonite licence iz 47.a člena ZASP-UPB3⁸ brez dovoljenja imetnika pravic, vendar ob plačilu primerne nadomestila za njihovo uporabo, po njeni uveljavitvi pa so se lahko dela ob izpolnjevanju pogojev iz 48.a člena ZASP-15 uporabljala brez dovoljenja imetnika pravic in tudi brez plačila primerne nadomestila.

Od uveljavitve Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 59/19; v nadaljevanju: ZASP-H), ki je začel veljati in se uporabljati dne 19. 10. 2019, je vsebinska omejitev materialne avtorske pravice v korist invalidov, določena v določbi 48.a člena ZASP-15, opredeljena še širše, saj določa: »V korist invalidov, vključno z upravičenimi osebami iz 48.b člena tega zakona, je prosto reproduciranje, ki vključuje tudi nujno potrebne nevsebinske prilagoditve, distribuiranje in priobčitev javnosti objavljenih del, če je taka uporaba neposredno povezana z njihovo invalidnostjo in v obsegu, ki ga zahteva posamična oblika invalidnosti, in ni namenjena doseganju posredne ali neposredne gospodarske koristi.«. Upravičene osebe iz 48.b člena ZASP so opredeljene v prvem odstavku te določbe:

»(1) Za upravičeno osebo se šteje oseba, ki:

1. je slepa,
2. je slabovidna in njene slabovidnosti ni mogoče izboljšati do te mere, da bi se omogočila vidna funkcija, ki bi bila primerljiva z vidno funkcijo osebe brez take motnje, in ki zaradi tega ne more brati del za upravičeno osebo v enaki meri kot oseba brez take motnje,
3. ima motnjo zaznavanja ali branja in zaradi tega ne more brati del za upravičeno osebo v enaki meri kot oseba brez take motnje, ali
4. je zaradi telesne motnje drugače nezmožna držati knjigo ali jo premikati ali osredotočiti ali premikati svojih oči v meri, ki je običajno sprejemljiva za branje.«.

Izjema ZASP iz 48.a člena v povezavi z določbo 48.b člena dovoljuje prosto uporabo dodatnih načinov uporabe, in sicer prosto reproduciranje (vključno z nujno potrebnimi nevsebinskimi prilagoditvami), distribuiranje in priobčitev javnosti objavljenih del, če je taka uporaba neposredno povezana z njihovo invalidnostjo in v obsegu, ki ga zahteva posamična oblika invalidnosti, in ni namenjena doseganju posredne ali neposredne gospodarske koristi. S tem sta materialni avtorski pravici reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidov in upravičenih oseb še bolj omejeni (med drugim je bil črtan pogoj, da je taka uporaba dovoljena le, če to delo ni na voljo v zahtevani obliki).

V skladu z načelom zakonitosti (6. člen⁹ ZUP) se vprašanje formalne in materialne zakonitosti odločbe presoja po pravnem in dejanskem stanju ob izdaji odločbe, s katero je bilo odločeno o pravici, obveznosti oziroma pravni koristi stranke, torej na podlagi takrat veljavnih predpisov in

⁸ Določba 47.a člena ZASP-UPB3 je z enako vsebino veljala do uveljavitve ZASP-G.

⁹ »(1) Organ odloča v upravni zadevi po zakonu, podzakonskih predpisih, predpisih lokalnih skupnosti in splošnih aktih, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil.

(2) V upravnih zadevah, v katerih je organ po zakonu ali po predpisu lokalne skupnosti upravičen odločati po prostem preudarku, mora biti odločba izdana v mejah pooblastila in v skladu z namenom, za katerega mu je pooblastilo dano. Namen in obseg pooblastila določa zakon ali predpis lokalne skupnosti, ki vsebuje pooblastilo za odločanje po prostem preudarku.

(3) Tudi v upravnih zadevah, v katerih je organ upravičen odločati po prostem preudarku, mora postopati po tem zakonu.«

pred izdajo odločbe ugotovljenih dejstvih in okoliščinah (138. člen¹⁰ ZUP). Upravni organ je v skladu z določbo prvega odstavka 133. člena¹¹ ZUP vezan na postavljeni zahtevek in sme odločati le v okviru slednjega.

Izdano Dovoljenje je potrebno brati v okviru postavljenega zahtevka stranke in glede na pravni red - konkretno 47.a člen ZASP-UPB3, ki je veljal v trenutku izdaje Dovoljenja. Določba prve alineje I. točke izreka Dovoljenja predstavlja v luči navedenega dovoljenje kolektivno upravljati pravico imetnikov, določenih v Dovoljenju, »zakonsko dovoljenega reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb«¹². V trenutku izdaje Dovoljenja je zakonsko dovoljeno reproduciranje in distribuiranje avtorskih del v korist invalidnih oseb predstavljala takrat veljavna določba 47.a člena ZASP-UPB3. Ta je bila sistemsko umeščena v pododdelek Zakonite licence in je določala, da se sme ob pogojih iz istega člena brez prenosa ustrezne materialne avtorske pravice, vendar ob plačilu primerne nadomestila reproducirati in distribuirati avtorska dela v korist invalidnih oseb. Določba 47.a člena ZASP-UPB3 je ostala nespremenjena do uveljavitve ZASP-G, ko je bila črtana. Z uveljavitvijo ZASP-G je bila v pododdelek Prosta uporaba uvedena nova določba 48.a člena ZASP-15, ki pa ni priznavala pravice do primerne nadomestila v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb¹³, temveč je postalo reproduciranje in distribuiranje del v korist invalidnih oseb, ob upoštevanju drugih pogojev iz iste določbe, prosto, s čimer je bilo pravno in dejansko onemogočeno izvajanje in kolektivno upravljanje pravice iz prve alineje I. točke izreka Dovoljenja. ZASP-H je s svojim 2. členom¹⁴ materialno avtorsko pravico reproduciranja in distribuiranja del v korist invalidnih oseb glede na ZASP-15 in Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15, 63/16 – ZKUASP) še dodatno omejil, s tem ko je v pravico prostega reproduciranja in distribuiranja del v korist invalidov, vključno z upravičenimi osebami iz 48.b člena, izrecno umestil zakonski znak »nujno potrebne nevsebinske prilagoditve,« in s črtanjem pogoja, da je izjema dovoljena samo za dela, ki niso na voljo v zahtevani obliki. Del določbe 48.a člena ZASP, ki dovoljuje prosto priobčitev javnosti objavljenih del v korist invalidov, vključno z upravičenimi osebami iz 48.b člena ZASP, za ta postopek ni relevantna, saj z Dovoljenjem v luči takrat veljavnega 47.a člena ZASP-UPB3 stranki ni bila podeljena pravica kolektivno upravljati pravico do primerne nadomestila tudi za ta način uporabe del, tj. za priobčitev javnosti del v korist invalidnih oseb. Urad ugotavlja, da določba 48.a člena ZASP avtorjem in založnikom ne priznava več pravice do primerne nadomestila v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidov, vključno z upravičenimi osebami iz 48.b člena ZASP - obe kategoriji skupaj napolnjujeta zakonski znak invalidna oseba. Če pravice zakon ne priznava, je pojmovno logično ni mogoče upravljati.

Da ZASP že vse od 30. 7. 2015 ne daje pravne podlage za pobiranje primerne nadomestila v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb, odraža tudi dejansko stanje. V letnih poročilih stranke za leto 2016¹⁵ (predvsem na straneh 8, 9, 16), za leto 2017¹⁶ (predvsem na straneh 19, 28 in 30), za leto 2018¹⁷ (predvsem na straneh 5, 20 in 32) in

¹⁰ »(1) Pred izdajo odločbe je treba ugotoviti vsa dejstva in okoliščine, ki so za odločitev pomembne, in strankam omogočiti, da uveljavijo in zavarujejo svoje pravice in pravne koristi.

(2) To se lahko opravi v skrajšanem postopku ali pa v posebnem ugotovitvenem postopku.«

¹¹ »(1) Ko je postopek uveden, lahko stranka do izdaje odločbe na prvi stopnji razširi ali spremeni postavljeni zahtevek ne glede na to, ali ima razširjeni oziroma spremenjeni zahtevek isto pravno podlago ali ne, če se tak zahtevek opira na iste bistvene sestavine dejanskega stanja in, če je organ pristojen za njegovo reševanje.«

¹² Vsebina zahtevka stranke izhaja iz prvega odstavka obrazložitve Dovoljenja.

¹³ Če to delo ni na voljo v zahtevani obliki in je uporaba neposredno povezana z invalidnostjo teh oseb, omejena na njen obseg ter ni namenjena doseganju neposredne ali posredne gospodarske koristi.

¹⁴ »2. člen

48. a člen se spremeni tako, da se glasi:

»Invalidi in upravičene osebe

48. a člen

V korist invalidov, vključno z upravičenimi osebami iz 48.b člena tega zakona, je prosto reproduciranje, ki vključuje tudi nujno potrebne nevsebinske prilagoditve, distribuiranje in priobčitev javnosti objavljenih del, če je taka uporaba neposredno povezana z njihovo invalidnostjo in v obsegu, ki ga zahteva posamična oblika invalidnosti, in ni namenjena doseganju posredne ali neposredne gospodarske koristi.«

¹⁵ <https://www.sazor.si/doc/news/revidirano-letno-porocilo-2016.pdf>

¹⁶ <https://www.sazor.si/doc/letno-porocilo-2017-podpisano-redakcijskopopravljenodocx.pdf>

¹⁷ <https://www.sazor.si/doc/letno-porocilo-2018.pdf>

za leto 2019¹⁸ (predvsem na straneh 5, 8, 9, 15, 27, 28 in 32), izhaja, da je stranka v letih 2016 do 2019 zbirala sredstva in ustvarjala stroške zgolj v okviru izvajanja druge alineje I. točke izreka Dovoljenja, ne pa tudi prve alineje iste točke.

Ker torej ZASP (niti kateri drugi splošni pravni akt, veljaven na ozemlju Republike Slovenije) kot materialni pravni predpis ne določa pravice do primernega nadomestila v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb, te pravice pojmovno logično tudi ni moč kolektivno upravljati (neobstoječih pravic ni moč upravljati). V primeru prejete vloge pravne osebe za izdajo dovoljenja »za kolektivno upravljanje pravice avtorjev in založnikov del s področja književnosti, znanosti, publicistike in njihovih prevodov do primernega nadomestila v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb«¹⁹, bi moral urad tako vlogo na podlagi določbe 1. točke prvega odstavka 129. člena ZUP zavreči, saj ne bi šlo za upravo zadevo. Do vsebinskega odločanja na podlagi takega zahtevka sploh ne bi prišlo. Zakonski stan »za zavrnitev izdaje dovoljenja« iz 1. točke tretjega odstavka 72. člena ZKUASP, ter v povezavi z njim tudi zakonski stan »pristojni organ ne izda dovoljenja« v določbah prvega in drugega odstavka 14. člena ZKUASP, je potrebno razlagati na način, da ta ne zajemata zgolj zavrnitnih (meritornih) odločitev urada, temveč tudi (formalnih odločitev) sklepov o zavrnjenju vloge iz razloga po 1. točki prvega odstavka 129. člena ZUP, ker ne gre za odločanje o upravni zadevi. Pri odločanju o zahtevkih strank za izdajo dovoljenja za kolektivno upravljanje pravic, katerih ZASP (kot tudi noben drug splošni pravni akt, veljaven na ozemlju Republike Slovenije) ne priznava, ne gre za odločanje o pravici v smislu prvega odstavka 2. člena ZUP, saj v ZASP ni najti materialne podlage za odločanje o teh zahtevkih. Iz narave tovrstnega zahtevka za izdajo dovoljenja nedvomno izhaja tudi, da ne bi šlo niti za odločanje o obveznosti (dolžnost stranke nekaj storiti, se česa vzdržati,...), niti ne za odločanje o pravni koristi (ne-/priznanje neposredne, na zakon ali drug predpis oprte osebne koristi) stranke v smislu prvega odstavka 2. člena ZUP.

O dejstvih in okoliščinah, ki jih je urad ugotovil pri vodenju predmetnega postopka in so navedene predhodno pri obrazložitvi k 1. točki izreka te odločbe, ter o relevantni pravni podlagi, je urad stranko seznanil v seznanitvi. Nanje je stranka odgovorila v svojem dopisu z dne 17. 7. 2020, oddanem priporočeno po pošti dne 20. 7. 2020. V njem je zakoniti zastopnik stranke Rudi Zaman v imenu stranke izjavil, da : »... , da SAZOR GIZ k.o. nima nobenega premoženja iz naslova pravice do primernega nadomestila avtorjev in založnikov s področja književnosti, znanosti, publicistike in njihovih prevodov v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb.«. Na podlagi pisne izjave stranke z dne 17. 7. 2020 urad ugotavlja, da stranka dejstvom in okoliščinam, ki jih je pri vodenju predmetnega postopka ugotovil urad, ne nasprotuje.

Na podlagi 1. točke tretjega odstavka 72. člena ZKUASP lahko urad z odločbo odvzame izdano dovoljenje, če nastanejo okoliščine, ki bi bile razlog za zavrnitev izdaje dovoljenja. Na podlagi določbe petega odstavka 72. člena ZKUASP sme urad izdati odločbo po drugem ali tretjem odstavku 72. člena ZKUASP le, če je pred tem kolektivni organizaciji odredil odpravo ugotovljenih kršitev.

Če bi pravna oseba na dan izdaje te odločbe vložila vlogo za izdajo dovoljenja za kolektivno upravljanje pravice avtorjev in založnikov del s področja književnosti, znanosti, publicistike in njihovih prevodov do primernega nadomestila v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb, bi moral urad tako vlogo na podlagi določbe 1. točke prvega odstavka 129. člena ZUP zavreči, saj ne bi šlo za upravo zadevo. Namreč ne ZASP ne drugi splošni pravni akt, veljaven na ozemlju Republike Slovenije, kot materialni pravni predpis ne določa pravice do primernega nadomestila v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb. Zato te pravice tudi ni moč kolektivno upravljati. Zakonski stan »za zavrnitev izdaje dovoljenja« iz 1. točke tretjega odstavka 72. člena ZKUASP, ter v povezavi z njim tudi zakonski stan »pristojni organ ne izda dovoljenja« v določbah prvega in drugega odstavka 14. člena ZKUASP, zajema po mnenju urada tako primere izdanih zavrnitnih (meritornih) odločb urada, kot tudi primere izdanih (formalnih odločitev) sklepov o zavrnjenju

¹⁸ <https://www.sazor.si/doc/news/letno-porocilo-2019.pdf>

¹⁹ O čemer je bilo odločeno s prvo alinejo I. točke izreka Dovoljenja, na podlagi postavljenega zahtevka stranke in v trenutku izdaje Dovoljenja veljavnega pravnega reda (op. 47.a člen ZASP-UPB3).

vloge iz razloga po 1. točki prvega odstavka 129. člena ZUP, ker ne gre za odločanje o upravni zadevi. Pravno dejstvo, da ZASP pravice avtorjev in založnikov del s področja književnosti, znanosti, publicistike in njihovih prevodov do primerne nadomestila v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb (tj. pravica, ki jo stranka kolektivno upravlja na podlagi prve alineje I. točke izreka Dovoljenja) ne vzpostavlja več, umešča urad pod zakonsko normo 1. točke tretjega odstavka 72. člena ZKUASP, saj predstavlja okoliščino, zaradi katere se dovoljenja ne bi izdalo. Urad zato ugotavlja, da so po izdaji Dovoljenja nastale okoliščine, ki obstajajo tudi v trenutku izdaje te odločbe in so razlog za zavrnitev izdaje dovoljenja iz prve alineje I. točke izreka Dovoljenja, s čimer je izpolnjen pogoj iz 1. točke tretjega odstavka 72. člena ZKUASP za odvzem dovoljenja v relevantnem obsegu, tj. zgolj prve alineje I. točke izreka Dovoljenja.

Ker – kot urad ugotavlja zgoraj - pravice do primerne nadomestila avtorjev in založnikov del s področja književnosti, znanosti, publicistike in njihovih prevodov v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb ZASP (niti kateri drugi splošni pravni akt, veljaven na ozemlju Republike Slovenije) kot materialni pravni predpis ne vzpostavlja več, ne gre v predmetnem primeru za kršitev določb ZKUASP kot posledice protipravnega ravnanja stranke, ki bi jo bilo potrebno ugotoviti in naložiti njeno odpravo, temveč gre za okoliščino izven strankine sfere, na katero slednja nima vpliva. V kolikor bi urad izdal stranki odločbo zaradi ugotovljene izpolnitve pogojev iz 1. točke tretjega odstavka 72. člena ZKUASP (zaradi neizvajanja Dovoljenja) in mu z odločbo naložil odpravo ugotovljene kršitve, bi bila taka odločba v skladu z določbo 3. točke prvega odstavka 279. člena²⁰ ZUP nična. Stranka morebiti ugotovljene kršitve neizvajanja kolektivnega upravljanja pravice do primerne nadomestila v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb dejansko ne bi mogla odpraviti, saj te pravice materialni pravni red ne priznava, torej se je pojmovno logično tudi ne da upravljati in je tudi v roku, določenem v morebitni odločbi urada za odpravo domnevno ugotovljene kršitve, izdane na podlagi prvega odstavka 72. člena ZKUASP, stranka dejansko ne bi mogla kolektivno upravljati ter s tem odpraviti domnevno ugotovljene kršitve (stranka ne more upravljati pravice, ki je pravni red ne priznava).

S tem je utemeljen izrek 1. točke izreka te odločbe.

K 2. točki izreka

Zaradi odvzema izdanega dovoljenja mora kolektivna organizacija, ki ji je odvzeto dovoljenje, izvršiti tudi vsa ravnanja, ki ji jih nalaga 76. člena ZKUASP. Ta določa:

»(1) Vse premoženje, ki ga je dotedanja kolektivna organizacija pridobila v času trajanja odvzetega dovoljenja, vsi zbrani in neizplačani avtorski honorarji in nadomestila, prihodki, pridobljeni iz bančnih depozitov, ter sredstva namenskih skladov so last imetnikov pravic, katerih pravice je kolektivna organizacija upravljalna do odvzema dovoljenja, in ga mora imetnikom pravic razdeliti najpozneje v 12 mesecih od pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja. Za razdelitev se uporabljajo pravila o delitvi zbranih avtorskih honorarjev, kot so veljala na dan izdaje odločbe o odvzemu dovoljenja. Premoženje, ki ga po teh pravilih ni mogoče razdeliti, se razdeli po enakih deležih glede na avtorske honorarje, ki so po pravilih delitve dodeljeni imetnikom pravic.

(2) Pravna oseba mora v treh mesecih od dneva pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja pristojnemu organu posredovati poročilo, ki ga mora sestaviti po stanju na dan pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja.

(3) Pravna oseba mora v šestih mesecih od izteka roka za razdelitev premoženja iz prvega odstavka tega člena posredovati pristojnemu organu zaključno poročilo, ki ga mora sestaviti po stanju na dan izteka roka za razdelitev premoženja iz prvega odstavka tega člena, skupaj z revizorjevim poročilom. Zaključno poročilo mora pregledati pooblaščen revizor na način in pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja revidiranje.

(4) Za sestavo poročil iz drugega in tretjega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe 40. in 41. člena tega zakona.

(5) Poročili iz drugega in tretjega odstavka tega člena pristojni organ objavi na spletni strani AJPES in na svoji spletni strani.

²⁰ »(1) Za nično se izreče odločba:

3. ki je sploh ni mogoče izvršiti;«

(6) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za druge primere prenehanja dovoljenja.«

O obveznostih, ki izhajajo iz 76. člena ZKUASP, je urad seznanil stranko v seznanitvi.

V svojem odgovoru, oddanem priporočeno po pošti dne 20. 7. 2020, se stranka glede tega ni izjavila.

Na podlagi drugega odstavka 76. člena ZKUASP izhaja, da mora pravna oseba (tj. kolektivna organizacija, ki ji je odvzeto dovoljenje) v treh mesecih od dneva pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja pristojnemu organu, ta je na podlagi sedme alineje 3. člena ZKUASP urad, posredovati poročilo, ki ga mora sestaviti po stanju na dan pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja.

Ob upoštevanju te določbe je urad odločil, da mora stranka, ki se ji v 1. točki izreka te odločbe odvzema dovoljenje iz prve alineje 1. točke Dovoljenja, v treh mesecih od dneva pravnomočnosti te odločbe uradu posredovati poročilo, ki mora biti sestavljeno po stanju na dan pravnomočnosti te odločbe. S tem je utemeljena odločitev 2. točke izreka te odločbe.

K 3. točki izreka

Kot je pojasnjeno pri obrazložitvi k 2. točki izreka te odločbe, je urad seznanil stranko z obveznostjo izvršitve ravnanj, ki jih kolektivni organizaciji, ki ji je odvzeto dovoljenje, zaradi odvzema dovoljenja nalaga 76. člen²¹ ZKUASP, glede česar pa se stranka v svojem odgovoru z dne 20. 7. 2020 ni izjavila.

Iz tretjega odstavka 76. člena ZKUASP izhaja, da mora pravna oseba (tj. kolektivna organizacija, ki ji je odvzeto dovoljenje) v šestih mesecih od izteka roka za razdelitev premoženja iz prvega odstavka istega člena, ki je 12 mesecev od pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja, posredovati uradu kot pristojnemu organu ob upoštevanju določbe sedme alineje 3. člena ZKUASP zaključno poročilo, ki ga mora sestaviti po stanju na dan izteka roka za razdelitev premoženja iz prvega odstavka istega člena, torej na dan izteka 12 mesecev od pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja, skupaj z revizorjevim poročilom. Prav tako tretji odstavek 76. člena ZKUASP določa, da mora zaključno poročilo pregledati pooblaščen revizor na način in pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja revidiranje. Zaključno poročilo mora stranka sestaviti po stanju na dan roka za razdelitev premoženja iz prvega odstavka tega člena (tj. na dan izteka 12 mesecev od pravnomočnosti te odločbe).

Ker se stranki s 1. točko izreka te odločbe odvzema dovoljenje iz prve alineje 1. točke izreka Dovoljenja, mora stranka v skladu s tretjim odstavkom 76. člena ZKUASP v 18 mesecih od pravnomočnosti te odločbe uradu posredovati zaključno poročilo, sestavljeno po stanju na dan izteka 12 mesecev od pravnomočnosti te odločbe, skupaj z revizorjevim poročilom, pri čemer mora zaključno poročilo pregledati pooblaščen revizor na način in pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja revidiranje. S tem je utemeljena odločitev urada iz 3. točke izreka te odločbe.

K 4. točki izreka

²¹ »(1) Vse premoženje, ki ga je dotedanja kolektivna organizacija pridobila v času trajanja odvzetega dovoljenja, vsi zbrani in neizplačani avtorski honorarji in nadomestila, prihodki, pridobljeni iz bančnih depozitov, ter sredstva namenskih skladov so last imetnikov pravic, katerih pravice je kolektivna organizacija upravljala do odvzema dovoljenja, in ga mora imetnikom pravic razdeliti najpozneje v 12 mesecih od pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja. Za razdelitev se uporabljajo pravila o delitvi zbranih avtorskih honorarjev, kot so veljala na dan izdaje odločbe o odvzemu dovoljenja. Premoženje, ki ga po teh pravilih ni mogoče razdeliti, se razdeli po enakih deležih glede na avtorske honorarje, ki so po pravilih delitve dodeljeni imetnikom pravic.

(2) Pravna oseba mora v treh mesecih od dneva pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja pristojnemu organu posredovati poročilo, ki ga mora sestaviti po stanju na dan pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja.

(3) Pravna oseba mora v šestih mesecih od izteka roka za razdelitev premoženja iz prvega odstavka tega člena posredovati pristojnemu organu zaključno poročilo, ki ga mora sestaviti po stanju na dan izteka roka za razdelitev premoženja iz prvega odstavka tega člena, skupaj z revizorjevim poročilom. Zaključno poročilo mora pregledati pooblaščen revizor na način in pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja revidiranje.

(4) Za sestavo poročil iz drugega in tretjega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe 40. in 41. člena tega zakona.

(5) Poročili iz drugega in tretjega odstavka tega člena pristojni organ objavi na spletni strani AJPES in na svoji spletni strani.

(6) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za druge primere prenehanja dovoljenja.«

V 1. točki izreka te odločbe se stranki odvzema dovoljenje iz prve alineje I. točke izreka Dovoljenja. Obveznosti, o katerih je odločeno v 2. in 3. točki izreka te odločbe, se zato nanašajo zgolj na odvzeto dovoljenje iz 1. točke izreka te odločbe. Poročili, ki ju mora stranka sestaviti in posredovati uradu v skladu z 2. in 3. točko izreka te odločbe, morata obsegati le stanje, ki se nanaša na odvzeti del Dovoljenja iz 1. točke te odločbe, torej na kolektivno upravljanje pravice avtorjev in založnikov del s področja književnosti, publicistike in njihovih prevodov do primernega nadomestila v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb.

Pri obrazložitvi 2. točke izreka te odločbe je pojasnjeno, da mora stranka pripraviti poročilo na podlagi drugega odstavka 76. člena ZKUASP. Stranka mora pri sestavi tega poročila v skladu z določbo četrtega odstavka 76. člena²² ZKUASP smiselno upoštevati določbe 40. in 41. člena ZKUASP, torej splošne določbe o letnem poročilu (40. člen) in določbe o sestavi letnega poročila (41. člen). Ker se nanaša dolžnost sestave poročila iz drugega odstavka 76. člena ZKUASP na primere, ko se kolektivni organizaciji odvzame dovoljenje, se veljavnost določbe četrtega odstavka istega člena razteza na isto dejansko stanje, torej na odvzeto dovoljenje za kolektivno upravljanje pravic, saj to izhaja že iz jezikovne razlage določbe četrtega odstavka 76. člena ZKUASP (»Za sestavo poročil iz drugega in tretjega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe 40. in 41. člena tega zakona.«) v povezavi z drugim odstavkom 76. člena ZKUASP (»...od dneva pravnomočnosti odločbe o odvzemu dovoljenja...posredovati poročilo...«) kot tudi iz sistematične razlage zakona, saj je določba del člena, naslovljenega z »razdelitev premoženja«, katerega prvi odstavek ureja primere, ko se z odločbo dotedanji kolektivni organizaciji odvzame dovoljenje. Zato je s 4. točko izreka te odločbe odločeno, da se mora poročilo iz 2. točke izreka te odločbe nanašati le na vse premoženje, zbrana in neizplačana nadomestila, prihodke, pridobljene iz bančnih depozitov, sredstva namenskih skladov itn., ki izvirajo iz kolektivnega upravljanja pravice avtorjev in založnikov del s področja književnosti, publicistike in njihovih prevodov do primernega nadomestila v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb, saj je stranki s 1. točko izreka te odločbe odvzeto zgolj dovoljenje za kolektivno upravljanje te pravice.

Podobno kot za poročilo iz 2. točke izreka te odločbe velja tudi za zaključno poročilo (skupaj z revizorjevim poročilom, iz 3. točke izreka te odločbe), da se mora to nanašati le na prihodke (vse premoženje, zbrana in neizplačana nadomestila itn.) in odhodke (vsa izplačana nadomestila ipd.), ki izvirajo iz dovoljenja, ki je bilo odvzeto s 1. točko izreka te odločbe. Tako se mora zaključno poročilo nanašati na kolektivno upravljanje pravice avtorjev in založnikov del s področja književnosti, publicistike in njihovih prevodov do primernega nadomestila v primeru reproduciranja in distribuiranja avtorskih del v korist invalidnih oseb. Sama obveznost sestave zaključnega poročila, skupaj z revizorjevim poročilom, je pojasnjena k 3. točki izreka te odločbe. Zaključno poročilo iz 3. točke v povezavi s 4. točko izreka te odločbe mora v skladu z določbo četrtega odstavka 76. člena ZKUASP smiselno upoštevati določbe 40. in 41. člena ZKUASP.

S tem je utemeljena odločitev 4. točke izreka te odločbe.

K 5. točki izreka

Ta postopek se je začel po uradni dolžnosti. Prvi odstavek 118. člena ZUP določa, da odloči organ v odločbi o stroških postopka, kdo trpi stroške postopka, koliko znašajo ter komu in v katerem roku jih je treba plačati. Predmetni postopek se je začel po uradni dolžnosti in je potekal zgolj zoper stranko. Na podlagi drugega odstavka 113. člena ZUP grede stroški postopka, ki se je začel po uradni dolžnosti in končal za stranko neugodno, v breme stranke; če pa se je začel po uradni dolžnosti in končal za stranko ugodno, grede stroški v breme organa (razen osebnih stroškov stranke).

Stroški postopka niso nastali. Postopek se je v celoti, torej v delu iz 1. do vključno s 4. točko izreka predmetne odločbe končal za stranko neugodno, zato bi morala slednja nositi breme stroškov postopka na podlagi določbe drugega odstavka 113. člena ZUP.

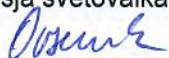
A ker v postopku stroški niso nastali, je urad odločil kot izhaja iz 5. točke izreka te odločbe.

²² »(4) Za sestavo poročil iz drugega in tretjega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe 40. in 41. člena tega zakona.«

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo pritožba ni dovoljena, možno pa je zoper njo vložiti tožbo v upravnem sporu. Tožba se vložijo v tridesetih (30) dneh od vročitve te odločbe pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, neposredno pisno ali pa se pošlje po pošti.

Postopek vodila:
Saša Ovsenik
višja svetovalka II

Ana Krstov
sekretarka

Vročiti:

- SAZOR - Slovenska avtorska in založniška organizacija za pravice reproduciranja GIZ k.o.,
Kersnikova ulica 10A, 1000 Ljubljana - osebno